

GELİŐİ GÜZEL ZAMANLAR

Bir Eğitim Değil, Bir EriŐim Yolculuğu

Eđitimci – Yazar
M. Tekin ER





YAYIN NU: 1889
KÜLTÜR SERİSİ: 1037

T.C. KÜLTÜR ve TURİZM BAKANLIĞI
SERTİFİKA NUMARASI: 49269

ISBN: 978-625-408-416-4

www.otuken.com.tr | otuken@otuken.com.tr

ÖTÜKEN NEŞRİYAT A.Ş.®

İstiklâl Cad. Ankara Han 65/3 • 34433 Beyoğlu-İstanbul
Tel: (0212) 251 03 50 • (0212) 293 88 71 - Faks: (0212) 251 00 12

Editör: Oğuzhan Murat Öztürk

Son Okuma: Hüseyin Özdemir

Kapak Tasarımı: Damla Acar

Dizgi-Tertip: Damla Acar

Kapak Baskısı: Pelikan Basım

Baskı: ÇINAR MATBAACILIK VE YAY. SAN. TİC. LTD. ŞTİ.

Yüzyıl Mah. Matbaacılar Cad. Ata Han No:34 K:5

Bağcılar / İSTANBUL Tel: (0212) 628 96 00

Sertifika No: 45103

Kitabın bütün yayın hakları Ötüken Neşriyat A.Ş.'ye aittir. Yayınevinden yazılı izin alınmadan, kaynağın açıkça belirtildiği akademik çalışmalar ve tanıtım faaliyetleri haricinde, kısmen veya tamamen alıntı yapılamaz; hiçbir matbu ve dijital ortamda kopya edilemez, çoğaltılamaz ve yayımlanamaz.

M. Tekin Er; 1978 Kastamonu Cide doğumlu. Marmara Üniversitesi Coğrafya Öğretmenliği mezunu. Yeryüzü mektebinde bir fikir işçisi. Hüsn-i hat, fotoğrafçılık, edebiyat ve Osmanlı Türkçesi ile ilgileniyor. www.tekinerhoca.com.tr adresi üzerinden öğrencilere destek olmaya çalışıyor.

İÇİNDEKİLER

BİRİNCİ BÖLÜM

Ön Söz Niyetine... veya Kırılgan Bir Hayatın Otobiyografik	
Hikâyesi: “BİZ”	15
Bu Hikâyenin Kahramanı: “SİZ”	42
Gösteri Çağının Soyluları: “ONLAR”	48

İKİNCİ BÖLÜM

To Be or Not To Be, That’s The Question	59
Çocukların Hayal Dünyası Bizimkinden Daha Renklidir	75
Çocuktan Kıyamadım, Büyüdü Yenemedim.....	79
Eğitim, “Eğ”ilmekten Dik Durmaya Doğru Bir Yolculuk;	
Öğrenmek, “Öğür”den Sıyrılmaktır	86
Tonyukuk Yaşadıkça Bilge Kağan Yetiştirmek Zor Değildir	96
Aheste Çek Kürekleri Mehtap Uyanmasın.....	105
Elin Kızı Gelip Sana Yâr Olmaz / Varıp Kapısına	
Kul Olmayınca	110
Bir Tuzak: Ödül ve Ceza	115
Efendimiz’i (S.A.V) Anlatan Bir İfade: “O, Şehirlere Bile	
Kalbini Kırmazdı.”	120
Mış gibi Yapmak	125
Hangi Ürkek Kavgada Yaralandın Yiğidim?.....	133
Bir Veli Sendromu: Ne Olacak Bu Çocuğun Hâli	143
Bilü (Bilgi) ile Kişi Başarır İşi, Bilüsüz Kişi Yele Verir Aşı.....	152
Bilmenin Ötesi Yapa-bilmek.....	158
Mazeretim Var Asabiyim Ben	166
Keşke Sınavlar Olmasa	172
Birkaç Asil Güvercin.....	176
Yollar Affetmez Gideni Götürür	182

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Yitik Cennet	207
Gençlik Gelip Geçti, Bir Günlük Süstü.....	212
Benim Kim Olduğumu Bilen Var mı?.....	220
Dil Davası.....	226
Kendime Nasihatler.....	234
Baki Kalan Şu Kubbede	250
Sohbetimize Konuk Olanlar	253

BİRİNCİ BÖLÜM

Okuyacağımız satırlar öğrencilik yıllarında öğrendiklerini, öğretmenlik hayatında gördüklerini anlatma ihtiyacı hisseden yaralı bir vicdanın sesidir. Yüreğinden sızan kelimeleri paylaşmakla iyileşeceğini düşünen bir şifa arayıcısının çırpınışıdır. Ümit eder ki bazen umut bazen hüznü taşıyan kelimeler dağları aşmayı başaran ırmak gibi mecrasını bulur; sâtırdan sadra, gözden öze inen bir yol olur. Mesleği daha doğru bir ifadeyle meselesi eğitim olan biri sizinle dertleşmek istiyor; belli ki söylenmemiş cümleler yakasını bırakmıyor.

Kitapta anlatılan hikâyelerin hepsi gerçek. Yazar, sadece çıplak duygulara daktilosunda ördüğü kelimeleri giydirdi. Yüzlerce belki de binlerce “tutunamayanlar”ın hikâyesini anlatırken kendinden bahsetme cüreti -buna ukalalık bile diyebiliriz- gösterdi. Bir gencin karşılaşabileceği zorlukları anlatmak adına böylesi bir riski göze aldı. Belki size bir ümit, bir ışık, bir kandil olur niyetiyle...

ÖN SÖZ NİYETİNE... VEYA KIRILGAN BİR HAYATIN OTOBİYOGRAFİK HİKÂYESİ

“Bir kalbin kırılırken çıkardığı sesi duyuyorsan
bunu yazman gerekir.”

Dergi kapağına büyük puntolarla yazılmış bu satırlar nazenin bir bedenle konuşurken masanın üzerinden göz kırıyor. Zaten sancılı olan ruhum bu sözlerle daha da sarsılıyor. Öğretmenler odasının bir köşesinde 11. sınıflardan Merve ile konuşuyoruz. Merve başını önüne eğmiş, bakışlarını ayak uçlarına nişanlamış sessizce oturuyor. Yıldızlarını yitirmiş bir gökyüzü gibi bütün karanlığıyla karşımda. Bir yıl öncesinin kabına sığmaz, neşeli kızına ne olmuş böyle? Sınıf başkanlığına aday olan, arkadaşlarıyla piknik organizasyonları yapan, ders aralarında espri patlatmaktan çekinmeyen okulun uçarı kızı ile şu anda karşımda oturanın aynı kişi olduğuna tereddüt ediyorum. Donuk bakışlarıyla öylece düşünüyor. “Ne düşünüyorsun?” diye soruyorum. Çatallanan sesinde bir sonbahar hüznü saklayarak “Hiç,” diyor, “hiçbir şey”. Belli ki kelimeleri kınından çıkarmaya cesaret edemiyor. Hiç’in uzun bir cümle, içi dolmamış kocaman boşluk olduğunu çok iyi biliyorum. Bir şeyler söylemek, ruhundaki ıstırapları hafifletmek için birkaç kelime ile adım atmak istiyorum. “Hiçliği yok edemeyeceksen ne diye soruyorsun?” der gibi bakıyor. Kontrastı kaybolmuş yüzünde bir türkünün izini taşıyor gibi:

“Sevda sahrasında Mecnun değilsen / Ne Leyla’yı çağır ne çölü incit.” Hâlbuki konuşabilse, içindeki zehri kusabilse rahatlayacak. Nihayet anlatmaya başlıyor: Benliğini tümüyle saran sorulara cevap bulmakta zorlandığını, renksiz bir dünyanın içinde yok oluşa doğru sürüklendiğini; ağaca, kuşa, buluta anlam verdiğini fakat kendi varlığının anlamını bulmakta aynı mahareti gösteremediğini... Anlaşılmadığını ve artık yorulduğunu... “Hayatın başında bu ne yorgunluk? Daha kaç bayır aşkın, kaç tepe geçtin?” demek istiyorum, diyemiyorum. Nasıl diyebilirim, herkesin imtihanı zor. Önündeki tümseğin dağ mı tepe mi olduğunu, yolunu kesen suyun göl mü okyanus mu olduğunu bilemiyor insan. Bana küçük bir tepe görünen, onun aşmakta zorlandığı karlı dağ olabilir.

Bu esnada kapı önünden hızla geçen öğrencilerin sesleri koridorda yankılanıyor. Gürültü yaparak gürültülü bir dünyanın içine doğru akıyor olmalı. İçeride ise gurbet var, gurbette acemilik çeken bir yürek imdat butonuna çoktan basmış. Demek ki herkesin dünyası farklı, demek ki herkesin yolculuğu aynı yöne akıyor.

Varlık, yokluk, hayat, ölüm gibi konularda sorduğu sorulara bildiğim kadar cevap vermeye çalışırken “Ben filozof değilim,” dedim. “Sorularının tamamına cevap veremem. Fakat seni sonuna kadar dinleyebilirim.” Çünkü insan her şeyden önce sesine kulak verilsin, dertleri dinlensin, acısının gerçekliği onaylansın istiyor. Ona güneşin doğuşundaki mucizeden, yüreğindeki umut adlı tohumun bir gün tomurcuklanıp boy atacağından bahsettim. Gökyüzünün hep karanlık olamayacağını, vakti gelince yıldızının parlayacağını anlattım. Peygamber ve ashabının hayatından örnekler vererek umut ateşini harlamaya çalıştım. Fakat nasihat etmedim. Bu günahı daha önce bir öğrencime karşı işlemiştim. “Hoca beni anlamadı,” demiş. “Ben onunla konuşmaya gittim, o konuştu ben dinledim,” diye de ekle-

miş. Bu kez aynı hataya düşmeden can kulağıyla dinledim. Onu önemsemeyip geçiştirseydim kelebek kanadı kadar nazik bedeninin şimdiye kadar çarptığı sert duvarlara bir yenisi daha eklenecekti, bunu biliyordum. Bir insan, hayatının baharında ıstırap çekerken bir öğretmenin bilgeliğine sığınmışsa ortada gerçekten bir sorun var demektir. Zira ıstırap gerçektir ve gözyaşı kendini silecek bir el arar. Henüz genç yaşında yaralanmış bir ruhu dağ gibi sırtında taşıyan nazenin bedeninin tamir merkezi elbette ben değilim, belki yarasını tamamen iyileştiremezdim. Fakat ona anlayış armağan edebilirdim. İnsan, birinin gözbebeklerine derinden bakınca her şeyden önce bir umut ışığı, biraz anlayış arıyor. Huzur denilen o mübarek şalı kuşanmak, sorduğu sorulara cevap aramaktan daha çok onaylanmak istiyor. Benim de bir dost bulamadan günü akşam ettiğim, hüznün kumsallarında yürüdüğüm zamanlarım olmuştu. Damla damla akan sızıyı fark etmeliydim.

Merve'yi içtenlikle dinledim. Anlamsız gibi görünen bazı sorularını bile bilge bir ağızdan çıkmışçasına dinledim. Konuştukça açıldı, açıldıkça konuştu. Neticede hepimiz aynı geminin yaralı tayfalarıyız. Yaramızı kabul etmekle iyileşmeye başlarız. İçinden çıkmakta zorlandığı sorulara kendisi cevap verdi, ben yalnızca ayna oldum. "Hocam," dedi; "Okullarda sürekli öğrencilere soru soruluyor. Fakat bizim sorularımıza neden cevap aranmıyor?" İşte bu, üzerine düşünmeye değer bir soruydu. Öyle ki bir kitabın yazılma gerekçesini oluşturacaktı.

Tanışma faslına geçmeden nelerden bahsettim değil mi? Selam olmadan kelam olmaz, diyerek tersten bir bakış fırlatmakta haklısınız. O hâlde kendimi tanıtayım. Efendim, bendeniz Kastamonu vilayeti Cide kazası Yenice köyünden Kiremitçi Hasan'ın torunu, karayollarından tekaüt Kerim Usta'nın oğlu. Varlığım devlet nezdinde her ne kadar okula başlayacağım zaman resmiyet kazansa da

dedemin Kur'an kapağına kaydettiği tarih, Hristiyan takvimine göre 80 ihtilalinden iki yıl önceye rastlar.

Beş yaşında okula başladım daha doğrusu başlamışım, nasıl olduğunu ben de hatırlamıyorum. Annemin demesine göre “Okula gitsin gelsin, hiç olmazsa bir şeyler öğrenir. Seneye de kaydını yaptırırız,” diye düşünerek ablama yoldaş eylemişler. İki hafta geçmemiş ki öğretmen haber göndermiş, “Hüviyetini gönderin kaydını yapalım,” diye. Eee o zamanlar öyle! Bu mutlu haberden sonra anneciğimin börek yapıp bütün okula dağıttığını dün gibi hatırlarım. Fakat okula erken başlamanın pek de iyi bir şey olmadığını peşinen söyleyeyim. Zira bahar gelmeden açan çiçek bunun bedelini yaz boyu ödemek zorunda kalıyor.

Henüz küçük bir çocukken okumayı öğrendiğimde bu serüvenin nereye varacağını tahmin edemezdim. Küçükken yani küçük olmanın büyüklüğünü kavrayacak yaşta değilken kitapların bu kadar zengin bilgilerle dolu, böylesine samimi dost olduklarını nereden bilebilirdim? Dünyam henüz Cin Ali serisinden öteye geçmemişti. Okulda öğretmenimiz günlük gazeteye göz atar, evde dedem cam kenarının önündeki sedire kurulup saatlerce Kur'an okurdu. Etrafımda okuyan yalnız bu ikisiydi. İnsanlar tarla, bağ, bostan, fındık, mısır, iş gücü dışında böyle bir şeyi dert edinmemişlerdi.

Köyün diğer çocukları gibi ben de hafta sonu ve yaz tatilini ormanlarda, çayırlarda geçiriyordum. Ailemizin geçimini sağlayan birkaç inek ve bir at bana emanetti. Onları otlatmalı, karınlarını doyurmalıydım. Üstelik babam sıkı sıkı tembih etmişti: “Hayvanlar el âlemin tarlasına girmesin!” Görevimin önemini parmak işaretinden anlıyordum. Kim bu “el âlem”, nerede oturur, nerede yaşar, bilmiyordum. Fakat “Tembih sıkı olduğuna göre mühim bir şahıs olmalı!” diye düşünüyordum.

Tatil diye şehir ahalisinin methiyeler düzdüğü zaman

dilimi benim için Kuşkayası etekleri ile Gideros Koyu arasındaki yoz tarlalarda geçiyordu. Odun kesen köylülerin baltalarından çıkan ses dağlarda yankılanmasa etrafta bir köy olduğuna inanasınız gelmez. Öylesine sessiz, öylesine sakın yerler. Rüzgâr ağaç yapraklarıyla oynar; gelincikler, tarla fareleri ve sincaplar ziyaretçim olurdu. Çakallar uluyarak yüreğime korku salar; hasankahya, saksagan ve karatavuklar gün boyu yoldaşlık ederdi. Derin bir sessizlik... Dünyayı ve dünyamı keşfetmek için fırsat sayılabilecek sessizlik... Oysa dünya hakkında henüz bir fikrim bile yoktu. Kavgaya girmemiş, yaralanmamış, âşık olmamış, hançerin uğursuz çağrışımıyla henüz tanışmamıştım. Yanımdan hiç eksik etmediğim güzel hayaller ile ara sıra göz attığım “*Namaz Hocası*” şimdilik ruhumu oyalamaya yetiyordu. Bir de Robinson vardı, bir kitabın kapağında etrafı gözleyen, uzamış saç ve sakalıyla öylece düşüncelere dalan yalnız adam. Havadan sudan, oradan buradan laflamak için ziyaretçi bekleyen bir ihtiyar gibi görünürdü gözüme. Robinson’la sohbetimiz böyle başladı, okuduğum ilk roman oldu.

Hayaller kuruyordum büyükşehirde yaşamaya dair. Ablam İstanbul’a gelin gitmişti. Köyümüzden geçen otobüsle yolladığı tişört ve ayakkabı İstanbul’u gözümde koskoca bir şehir yapmaya yetti. Her caddesinden vızır vızır geçen arabalar, karton kutu gibi üst üste yığılmış binalar, birkaç minareli camiler, sokakları dolduran kalabalıklar... rengârenk hayallerin izdüşümleriydi. Kız Kulesi, Boğaz, Eminönü büyümlü bir dünyanın albümünden göz kırıyorlardı. Bayramda çikolata ve pişmaniye paketlerini *Murat* marka otomobilin bagajına yerleştirerek köyün yolunu tutan şehir ahalisi geldikleri yerin büyümlüne dair ipucu veriyorlardı. Biz ise sağdan soldan duyduklarımızı önemli bir bilgi gibi yarıştırmaktan çekinmezdik: “Araba 100 basıyormuş oğlum! Cüneyt Arkın’da da aynı arabadan varmış.

Ahmet amcam görmüş...” Velhasıl hayaller döner dolaşır İstanbul’da düğümlenirdi.

Böyle geçti birkaç güzel yıl. Derken ortaokul zamanı gelip çattı. Emsallerimin çoğu bir işin ucundan tutmak için büyükşehre gidiyordu. Kaportacının, motor ustasının yanında çıraklığa giriyorlar; konu komşu, dost akrabadan iş sahiplerini tanıyanlar soluğu onların yanında alıyorlardı. Önümde iki seçenek vardı ya çıraklığa girecek ya okula devam edecektim. Fakat okul seçeneği biraz pahalıya mal olacak gibiydi. Zira yakın çevrede ortaokul yoktu. Üstelik ailemin imkânları kısıtlıydı. Bu durumda yatılıya gitmek tek çare olarak görünüyordu. Gurbetle ilk tanışmam, yuvadan ilk uçuşum böyle başladı.

Yapmak için yıkmak, büyümek için kopmak gerekiyordu. Var olmak, kendi ayaklarınızın üzerinde durmayı keşfetmekle olurdu. Şartları değiştirmeye gücünüz yetmediği zaman şartlara göre kendinizi değiştiriyordunuz. Bir nevi biyolojik ve psikolojik adaptasyon... Farklı bir dünyaya gelmişsiniz ve ürkek bakışlarla çevrenizi tanımaya çalışıyordunuz. Daha önce tatmadığınız duygular yakınıza yapıştıyordu. Heyecan, şaşkınlık, utanç, çekingenlik, yeni arkadaşlara, yurt ortamına alışma süreci... Köyden ayrılmak, yapıştığı kayadan kopan midye ile aynı kaderi paylaşmaktı. İçinde büyüdüğü sudan, nefes aldığı havadan, yıldızlı gökyüzünden, ormandan, sarıkız ve karabaştan, üç kız kardeşten en önemlisi de anneden kopmak demekti. Tarhana çorbası, sobanın üzerinde her daim hazır olan ihlamur gitmiş; rengi soluk etüt salonu, kocaman bir yemekhane gelmişti. Yerini yadırgayan çiçek gibi boy atmakta, filiz vermekte zorlanıyordunuz. Kısaca boşlukta kalmanın hissi. Bilinmezliğe atılan adım... Dayanmak zordu. Yüzlerce cam kırığının içinden geçiyor gibiydim, içimin dört duvarını kaplayan yüzlerce cam bir anda kırılmış olmalıydı. Etrafta birileri olsaydı çıtırtıları duyardı.

Oysa çevremde pek çok kimse vardı fakat duyan olmadı. Demek insanın kimsesi olmayınca çok kimsenin var olmasının pek de önemi yoktu. Kimse ile kimsem arasındaki farkı yeni yeni anlıyordum.

Yatılıdaki çocuklar; ağlamak, içindeki zehri kusmak için bahane ararlardı. Birinin ayağı burkursa bunu bahane ederek dakikalarca ağlardı. Üst sınıflardan abiler ise bu duruma anlam vermekte zorlanırlar, “Ne ağlıyorsunuz oğlum, çocuk gibi. Erkek adam ağlamaz!” diyerek güya kendilerinin büyüdüğünü ima ederlerdi. Daha küçük yaşta erkekliğimize toz kondurmamaya çalışan bizler, türlü bahanelerin gölgesine sığınırıydık. Hâlbuki daha çocuktuk, çocuk olan elbette çocuk gibi ağlardı. Fakat “erkek adam” olmanın ağırlığı sırtınıza yüklenince gözyaşlarının görünmesinden utanmak vardı.

Bu küçük ilçede dünya bir park ve caminin etrafına kondurulmuş üç beş dükkânın çevresinde dönüyordu. Belediye Parkı, Metin Ticaret, Kardeşim Bakkaliyesi, Cici Terzi, Cafer Kaptan’ın Fırını... Kapı önündeki küçük iskemlelerine oturmuş tavla oynayan müşterisiz esnaflar... Yolun ortasından sağa sola yalpa yaparak giden bisikletliler... Pazartesi ve cuma günleri kasabanın yolunu tutan yarı beline kadar çamurla boyanmış Fordlar...

Ders, okul, müfredat, yazılı, yatılı... birer fırtına, birer dalgaydı. Dalgalarla oynaşan tekneye liman lazımdı. Liman uzakta, bahar uzakta, güneş uzaktaydı. O zamanlar hayat böyleydi; zordu, yokuştı; ben yok oluş zannedirdim. Çocukluk işte, aklım bu kadarına eriyordu. Perşembe bir heyecan kaplıyordu içimi, yüreğim kıpır kıpır oluyordu. Çünkü içimdeki ırmak cuma günü denizine kavuşacaktı. Dalgaların arasında raks eden hayal teknem o gün ait olduğu limana dönecek, gökler bir günlüğüne de olsa aydınlanacaktı. İçimin bütün kandilleri yanacak, bütün ağaçlar nisan görmüş kiraz çiçeği gibi baştan aşı-

ğı beyaza bürünecekti. İnsan bazı geceler başını yastığa koyunca bir an önce sabah olsun diye dua eder. Akrep ve yelkovan zaman maratonunu bilmem kaç saniyenin altında koşsun ister. Dünya daha hızlı dönsün, güneş çabucak doğsun; muhtarın Ford, sepeti sebze meyve dolu kadınları bir an önce çarşıya getirsin ister. Hayatın bir oyunu mudur nedir; o gece zaman, yokuşa doğru arabasını iten seyyar satıcı gibi ağır ağır ilerler, bir türlü sabah olmazdı. Gerçekten hayale kaçış, uzun bir düş... Beni avutan belki de aldatan bir düş... İçimden uğuldaya uğuldaya geçen; yatakhanedeki horlamaları, sokaktaki havlamaları yutan bir düş: derin bir uyku. Gece, herkesin üstünde aynı durmuyordu.

Çölün dudağına bir damla indiğinde ceylanlar nasıl su kenarına toplanırsa cuma sabahı yatılının bütün öğrencileri tanıdık bir yüz görme umuduyla pazaryerinin yolunu tutardı. Çoğu arkadaşa göre ben şanslı sayılırdım. Çünkü hayata ilişir gibi bir tezgâhın kenarına ilişmiş annemi haftada bir kez de olsa görebiliyordum. O gün yürüyüşüm değişirdi. İlk teneffüsten sonra Kooperatif Kulübünün merdiven altına yerleştirilmiş küçücük odasından çay ve simit bile alırdım. Benden keyiflisi yoktu, olamazdı. Fakat gün akşama dönünce yani pazar tezgâhları sonbahar görmüş sahil gibi teker teker terk edilmeye başlayınca yani en sevdiğim bu küçük kasabadan ayrılmaya hazırlanınca hikâyemin karanlık sayfası kaldığı yerden devam eder, bütün yaşanmışlıklar başa sarardı. Yüreğime konan rengârenk kelebek uçar gider, ardında derin bir boşluk bırakırdı. Minibüslerin toplandığı terminalde elvedalara karışan hüznler, emanet verilen selamlar, bir daha görüşmenin umudu havada uçuşur; bize de yatılının yolunu tutmak kalırdı.

Annemin hayali gözümün önünden hiç gitmezdi. Rüzgâr sert estiğinde de sakın güneşli bir günde de... Teneff-

füste oynarken de... Öğretmen tahtaya bir şeyler karalar-ken de... “Hey çocuk! Dikkatini buraya ver!” diye bir uyarı ateşinden sonra sığındığım hayal bir anlığına kaybolur; gerçeğin soğuk yüzü belirirdi. “Hmmm. İki bilinmeyenli denklem. Tamam, x’i yalnız bırakalım... O da bizim gibi olsun. Belki böylece problem çözülür!” Yalnız kalmak çözülmekti, o zaman da hep böyleydi bu zaman da böyle.

İlk büyük sözleri yatılıda Necdet Çevik Hoca’dan dinledim. Allah hayırlı ömürler versin, hakkını ödeyemem. İlkeli olmaktan sıkça bahsederdi. “Prensip” kelimesini ilk ondan duydum. Tertip ve düzeni çok sever, bizim de öyle olmamızı isterdi. Dolaplarımızı, yatakların düzenini, kitap defterlerimizi kontrol eder; “Kontrol güvene mâni değil,” derdi. Ellerimizin harama uzanmasına, haram bir lokmanın kanımıza karışmasına asla razı olmazdı. “Haramı mide hazmetse de vicdan hazmetmez. Kırk gün ibadetiniz kabul olmaz,” diye ikaz ederdi. Yurdun bitişiğindeki Fatma teyzenin elma bahçesinde toprağa düşmüş, yer yer çürümüş meyvelerden alan arkadaşlara öfkelenir; İmam-ı Azam’ın elma hikâyesini her defasında anlatırdı. Hikâye döner dolaşır avludaki ceviz ağacına kadar ulaşır, “Şuradaki ağaca anlatsaydım ağaç dile gelirdi,” diye biterdi. Ceviz susar, cevap vermezdi.

İki katlı okulun A şubesinde genelde memur çocukları, B şubesinde esnafın, yerli halkın çocukları varken biz C şubesinde toplanmıştık. Zaten ötesi de yoktu. Okul idaresi böyle bir ayırım yapmakta belki de haklıydı. Zira köyden gelenler, şehirdekilere göre gerek bilgi seviyesi gerek görgü olarak zayıf kalıyorlardı. Köyün çalışkan öğrencilerinden biri olarak büyük umutlarla buraya gelmiş, kendime ancak C sınıfında yer bulabilmişim. Zayıf notla tanışmam çok erken oldu: ilk yazılı... Millî tarihten 40 puan aldığım- da Necdet Hoca’nın “Güvendiğimiz dağlara kar yağdı,” deyişini dün gibi hatırlarım. Dağlara yağan kar; serisini